

ההיורדים

מאות מבלים לילות ליד שגרירות ארצות הברית בתל-אביב - תיירים, סטודנטים, וגם יורדים. זוהי הבעייה הכואבת ביותר של מדינת ישראל. מי הם היורדים? האם חצי מיליון ישראלים הם היום תושבי ארה"ב? איך אפשר לעצור בעד המפולח?

בקיבוץ עין-השופט שברמות-גן, שה, מספרים על דודו מן, שהוא בחור נהדר, שנמצא עכשיו בפליסיניס. איש אינו יודע מתי יחזור. דוד (דודו) מן, בן 30, בחור שחרר, שופע מרץ, קצין צה"ל, קיבוצניק עד שנות ה-70. דודו חש באותן שנים, כי מיסגרת הקיבוץ, שבה גדל והונך, סוגרת עליו. הוא גם נוכח בחוסר היכולת לפתח את עצמו בכיוון מיקצועי אקדמאי, שאליו שאף. חוסר היכולת להוציא אל הפועל את שאיפותיו, לא במיסגרת הקיבוצית ולא במיסגרת האוניברסיטאות בארץ, היט-תה את כף המאזניים. בשנת 1972 החליט דודו לעזוב את הקיבוץ ולנסוע לארצות הברית ללמוד וטרניריה. הוא צירף אליו את אשתו דליה ובנו זוהר. את סיפורו של דודו מספרים בכאב רב הוריו, דבורה ועקב מן, ממיסדי עין השופט, אנשים בעלי קשר שורשי עמוק לארץ ולערכים ציוניים.

הבעיה עם סיום הלימודים

דודו נולד ביולי 1948. עוד מגיל צעיר גילה חיבה יתרה לבעלי-חיים. בכל רגע פנוי נהג לבלות בטיפול בבה"מ שברפת, באורווה ובדיר שבקיבוץ. כשאר חבריו סיים בגיל 18 את המוסד החינוכי הריאפריים. בשנת 1956 התגייס לצה"ל והשתתף במלחמת-סיני. אחרי ה-מלחמה עבר קורס-קצינים. בהמשך תקר פת השירות הצבאי שירת כקצין בסירת שקד. עם שחרורו מהצבא ב-1960 חזר למשק והשתלב בסידור-העבודה. ב-1963 קיבל חופשה מהקיבוץ לתקופה של שבעה חוד-שים. בחודשים אלה עבד כאיש-ביטחון באר"ע. בתור שכזה נסע וטייל בכל העולם. אכיו שימש באותה תקופה פעיל התנור עה הקיבוצית מתוך למיסגרת הקיבוץ. הוא נהג להתגורר בדירה ששכרה למענו התנועה בגבעתיים. דודו קיבל רשות להת-גורר עם אביו בדירה זו. כך התודע לו-דליה, בתם של בעלי הדירה. הוריה של דליה הם אזרחים אמריקאים שהתגוררו

בארץ במשך 10 שנים. דליה ודודו נישאו ב-1971 וחזרו לגור בקיבוץ עין-השופט. במשך כשנה גרו בקיבוץ. באותה שנה ניסה דודו למצוא את כל האפשרויות ללמוד וטרניריה אך אין בארץ כל מיסגרת ללימוד מיקצוע זה. הקיבוץ הציע לו לימודי רפואה כללית תמורת התחייבות לחזור למיסגרת המשק בתום שבע שנות הלימוד. דודו סירב להתחייב. לבסוף, בשנת 1972, החליט לנסוע לארצות-הברית ולנסות לבנות את עצמו שם מבחינה מיקצועית. בהתחשב בעובדה, כי אשתו דליה היא גם בעלת אזרחות אמריקאית, לא היתה לו כל בעיה להגיע ולהסתדר שם. עם הגיעו התקבל לאוניברסיטה באטלנטה, ג'ורג'יה. עם פרוץ מלחמת יום-הכיפורים חזר דודו לארץ ונלחם במשך שלושה שבועות בחזית הסורית. מייד בתום המלחמה חזר לארצות-הברית. ב-1976, סיים את לימודי התואר הרא-

נמצא בארצות-הברית הוא מיכה ליב-נה, בן ה-39. "הבחור החמד והיקר לנו", כך מגדירים אותו חברים בקיבוץ. "אילו היתה יותר ליברליות בקיבוץ בקשר ל-מגורי מישפחות ולפרטיות של זוגות ושר-אים, היה זה רק עניין של זמן", טוענים הוריו, ו"אנחנו מאמינים שהוא יחזור ו-מיכה יליד 1941, בנם של ברכה וזאב ליבנה, ממיסדי הקיבוץ, התחנך, כשאר חבריו בקיבוץ, לזיקה ולשורשיות בארץ. עם סיום לימודיו התיכונים התגייס לצבא ושירת כסמל בפיקוד-צפון. ב-1962 הש-תחרר ושירת שנה נוספת בקיבוץ גיר-עוז בנגב. ב-1963 חזר לקיבוץ, עבד כ-פלחה, וריכז את העבודה בחממה לייצוא פרחים. בשנת 1967 יצא בשליחות המ-שק לארצות-הברית לנהל את החווה ה-חקלאית של השומר הצעיר בניו-ג'רסי. ב-1970 הכיר מתנדבת שבאה לאולפן בקיבוץ. הם נישאו וגרו בקיבוץ חמש שנים. בשנים אלה נולד בנו. כל הנסיגות להשתלב כזוג נשוי במיסגרת הקיבוץ לא עלו יפה. האידיאות של חיי הקיבוץ מש-נות השלושים הארבעים לא תאמו את השקפותיהם וב-1975 החליטו לנסוע ל-ארצות-הברית. אושרה להם שנת חופשה מהקיבוץ. בהיות אשתו של מיכה אזר-חית אמריקאית, קיבל אף הוא אשרת כני-סה ורשות עבודה. כיום הוא עובד בחווה חקלאית בניו-ג'רסי. שנת החופשה נמשכת כבר חמש שנים.

הקשר היחידי שיש כיום לדודו מן ולמיכה ליבנה עם הארץ הוא עלון הקי-בוץ הנשלח אליהם מדי פעם.

הערכות סותרות

עיר שחרר וממושקף, בן 30, ש-ניצב בכניסה לשגרירות האמריקאית בתל-אביב, סיפר, כי יש בכונתו לבדוק אפשרויות בניירורק. יש לי כמה חברים שפתחו שם כל מיני עסקים, יש לי ידידים שעובדים כנהגים מוניות וכמכונאים במוס-טי. אם אראה שיש סיכוי להסתדר טוב, אראג שגם אשתני ושלושת ילדי יצטרפו אלי. פה בארץ אני לא מצליח להגיע לשום דבר. עד היום אני גר בדי-